

Anàlisi musical

Sèrie 1

Qualificació				TR	
Exercici 1		1			
		2			
		3			
		4			
		5			
		6			
		7			
		8			
		9			
		10			
Exercici 2	Part A	1			
		2			
		3			
		4			
		5			
	Part B				
Exercici 3		1			
		2			
		3			
		4			
Suma de notes parcials					
Qualificació final					

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

Aquesta prova consta de tres exercicis i s'iniciarà amb les audicions en què es basen l'exercici 1 i l'exercici 2.

Exercici 1

[4 punts: 0,4 punts per cada qüestió. No hi haurà descomptes de penalització en cap cas.]

Aquest exercici consisteix en l'audició de deu fragments de música. Cada fragment es repetirà dues vegades abans de passar al següent. Després d'un petit interval, tornareu a escoltar els deu fragments tots seguits.

Escolteu amb atenció els deu fragments que sentireu a continuació i trieu la resposta correcta entre les quatre que es proposen per a cada fragment.

1. **a)** Compàs binari.
b) Compàs quaternari.
c) Compàs ternari.
d) No hi ha compàs.

2. **a)** Baríton.
b) Veu declamada.
c) Veu natural.
d) *Sprechgesang*.

3. **a)** Monodia.
b) Monodia acompanyada.
c) Homofonia.
d) Contrapunt imitatiu.

4. **a)** Mode menor.
b) Mode major.
c) Canvi de mode.
d) Canvi de *tempo*.

5. **a)** Monodia.
b) Homofonia.
c) Contrapunt imitatiu.
d) Monodia acompanyada.

6. **a)** Minuet.
b) Gallarda.
c) Pavana.
d) Sonata.

7. **a)** Viola.
b) Violí.
c) Contrabaix.
d) Violoncel.

8. *a)* Soprano.
b) Contralt.
c) Tenor.
d) Baix.
9. *a)* Barroc.
b) Classicisme.
c) Romanticisme.
d) Segle xx.
10. *a)* Flauta.
b) Clarinet.
c) Oboè.
d) Fagot.

Exercici 2

[4 punts en total]

Aquest exercici consisteix en l'audició d'una peça musical que escoltareu dues vegades. Després d'un interval de quatre minuts, la tornareu a escoltar per tercer cop.

A) Anàlisi formal i estructural

[3 punts: 0,6 punts per cada qüestió; es descomptaran 0,1 punts per cada resposta incorrecta. Per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

Escolteu amb atenció la peça que sentireu a continuació, que figura en la llista d'obres que heu de conèixer, i trieu la resposta correcta a cada qüestió.

1. El primer que sentim en aquest fragment és
  - a) un acord tríada en tonalitat major.
  - b) un acord de sèptima de dominant que resol immediatament en l'acord fonamental de la tonalitat major.
  - c) un acord de sèptima de dominant sense resolució.
  - d) un acord tríada en tonalitat menor.
2. En aquest fragment podem observar que
  - a) hi ha molt pocs contrastos dinàmics.
  - b) els contrastos que hi apareixen es limiten a la contraposició *forte/piano*.
  - c) els *crescendi* i els *diminuendi* formen part essencial de l'estructura dinàmica.
  - d) el mecanisme uniforme dominant fa que la dinàmica passi a ser un valor irrellevant.
3. El fragment que heu escoltat correspon a
  - a) una introducció lenta que precedeix l'*allegro* característic de la forma sonata.
  - b) un primer tema lent, seguit d'un segon tema ràpid, d'acord amb la normativa de la forma sonata.
  - c) un tema lent que, a continuació, és motiu de variacions successives.
  - d) un preludi de caràcter improvisat, sense conseqüències ulteriors en la resta del fragment.
4. Quina de les afirmacions següents és correcta en relació amb aquest fragment?
  - a) Es tracta d'un tema lent amb variacions, en què el tema es troba en tonalitat menor i les variacions ràpides successives en tonalitat major.
  - b) Es tracta d'un tema lent amb variacions, en què el tema es troba en tonalitat major i les variacions ràpides successives en tonalitats canviant major i menor.
  - c) En l'exposició de l'*allegro*, el primer tema es troba en tonalitat major (Do M) i la primera part del segon en la tonalitat de la dominant (Sol M).
  - d) En l'exposició de l'*allegro*, el primer tema es troba en tonalitat menor (Do m) i la primera part del segon en la tonalitat relativa menor (Mi b m).
5. Si ens fixem en el caràcter expressiu d'aquest fragment, observem que
  - a) malgrat el to seriós i sever del principi, finalment s'imposa una alegria i una vitalitat desbordants.
  - b) té una majestuositat cortesana, freda i distant, sense cap mena d'intimitat comunicativa, com a característica principal.
  - c) la gravetat reflexiva característica del començament reapareix pocs moments abans que finalitzi el fragment.
  - d) un intens sentiment de transcendència religiosa o d'espiritualitat mística l'impregna des del començament fins al final.

B) Anàlisi estilística i contextual

[1 punt]

Redacteu un comentari breu sobre la peça que heu escoltat en què esmenteu el gènere al qual pertany, l'estil general en el qual s'inscriu, l'època en què es va compondre i el context cultural en què s'emmarca.

Exercici 3

[2 punts: 0,5 punts per cada qüestió]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions que es plantegen a continuació.

[...] Fa dues dècades el món era un lloc molt diferent. Brendel estava arribant al final de la seva llegendària carrera com a pianista dalt dels escenaris i exercia en qualitat de gran ambaixador al teclat de la música centreeuropea, especialment de Schubert i de Beethoven, de qui sempre es va proclamar servidor. Una carrera construïda lentament i sense les qualitats aparents dels genis que trucaven a la porta de l'èxit precoç. «No era cap nen prodigi, ni el millor en solfeig, ni tampoc era jueu», sol dir fent broma. «N'hi ha que tenen una gran memòria; d'altres, un do especial per a dur la ment als dits i una afinació perfecta. Tot això hi ajuda, però no constitueix el requisit necessari per a ser un gran músic. Pot fins i tot arribar a perjudicar, perquè fa que tot s'esdevingui massa ràpid.»

Davant del fet que, avui, si ets pianista i no triomfes als vint-i-tants, sembla que ja no siguis ningú, Brendel opina: «És una situació molt desgraciada. Hi ha una gran diferència en relació amb els violinistes. Ells solen començar com a nens prodigi, i ja poden fer coses extraordinàries quan són adolescents. Per als pianistes, però, la cosa és diferent: el que han de controlar és més complex. Si vostè vol analitzar com algú toca un passatge lent d'una sonata de Beethoven, esperi als trenta-cinc anys. Per arribar al cor del que un pianista és capaç de fer, val més que esperi que aquest es trobi entre els quaranta i els seixanta anys. No crec en l'èxtasi col·lectiu pel que fa a aquests debuts.»

Potser la tècnica se situa per damunt de tot. «Sempre hi haurà un tipus de públic que quedarà impressionat davant d'interpretacions plenes de bravura, que sonin tan ràpid i fort com sigui possible. En l'actualitat, els estàndards tècnics són més alts que mai, però el perill dels qui poden tocar de pressa és que no sàpiguen tocar a poc a poc», afirma Brendel.

Brendel va combinar des de l'adolescència la seva tasca com a pianista amb la pintura, la poesia i l'escriptura. Tot aquest bagatge li va permetre un atansament més cerebral vers la música que el mostrat per alguns dels seus col·legues, però Brendel no creu en la interpretació intel·lectual de les composicions. «No es tracta d'analitzar primer una obra i després tocar-la. Contràriament, és més fructífer que l'estudi, la toquis, i després pensis de què va i com està construïda. No obstant això, sempre hi ha uns límits que sovint són menystinguts i que destrueixen tot aquest procés», opina. «Si ets un intèrpret, no pots dir al compositor què és el que ha compost. T'has de limitar a prendre el seu missatge de manera precisa i deixar que sigui la mateixa peça la que digui què és. S'ha de llegir la música i entendre tota la informació que conté. I això és molt difícil; la majoria d'intèrprets pensen que això és secundari i creuen que han de tocar una peça tal com la senten, tan intensament com sigui possible. Has d'utilitzar els teus sentiments, però sempre en el context de la música i de l'obra.»

El pianista ha demanat fer l'entrevista en un lloc on no hi hagi soroll. L'audiòfon li fa males passades i li costa de seguir la conversa si hi ha interferències ambientals. «Estic molt agraït quan hi ha silenci, silenci total. És la base de la música, no d'aquella que serveix d'entreteniment. Jo respecto el silenci tant com el so.»

Ja han passat vuit anys des que va abandonar els escenaris, però no els troba gens a faltar. Tampoc l'instrument. Escriu (fa molt poc ha acabat un assaig sobre el dadaisme), viatja per fer conferències i assessora quartets de corda. Després de seixanta anys fent concerts, la música roman ara només dins del seu cap. A vegades, fins i tot l'assalta durant la nit i ell aprofita aquests moments, ens diu, per a corregir errors detectats en les seves pròpies interpretacions.

Acabats els concerts, també han quedat silenciats els aplaudiments del públic («a vegades el públic embogia amb un concert sense res d'especial que fos destacable i l'endemà no responia a una actuació que per a mi era molt superior») i la veu dels crítics. «Aquest tema és delicat», diu Brendel fent broma. «Li diré tres coses sobre els crítics. En primer lloc, sento certa gratitud cap a ells; van acollir molt bé el meu primer recital i això va significar molt per a la meua carrera i per a la meua mare. En segon lloc, els tinc respecte, sobretot quan s'enfronten amb la música contemporània i l'expliquen de tal manera que fan que el públic s'hi interessi. I, finalment, miro els crítics amb un gran escepticisme quan es pensen que són déus.»

Els seus problemes d'audició també han complicat l'afició de Brendel pels concerts d'altres intèrprets. «Però encara puc escoltar correctament un violí si té el timbre i el to adequats. Per això m'entusiasmen els violinistes, i penso que vivim una època daurada per a aquests intèrprets —més que per als pianistes—, especialment si es tracta d'intèrprets femenines.»

Traducció i adaptació fetes a partir del text de

Daniel VERDÚ. «Alfred Brendel: “Vivimos una época dorada para los violinistas, no tanto para los pianistas”».

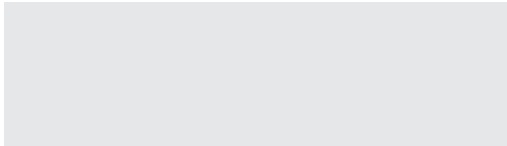
El País [en línia] (2 desembre 2016)

1. Per què és tan difícil, segons Brendel, ser un bon pianista?
2. D'acord amb Brendel, una interpretació ha de ser completament lliure?
3. Quina és, segons aquest cèlebre pianista, la funció principal d'un crític?
4. Què ha suposat per a Brendel la seva sordesa?

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans

Anàlisi musical

Sèrie 4

Qualificació			TR		
Exercici 1		1			
		2			
		3			
		4			
		5			
		6			
		7			
		8			
		9			
		10			
Exercici 2	Part A	1			
		2			
		3			
		4			
		5			
	Part B				
Exercici 3		1			
		2			
Suma de notes parcials					
Qualificació final					

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

Aquesta prova consta de tres exercicis i s'iniciarà amb les audicions en què es basen l'exercici 1 i l'exercici 2.

Exercici 1

[4 punts: 0,4 punts per cada qüestió. No hi haurà descomptes de penalització en cap cas.]

Aquest exercici consisteix en l'audició de deu fragments de música. Cada fragment es repetirà dues vegades abans de passar al següent. Després d'un petit interval, tornareu a escoltar els deu fragments tots seguits.

Escolteu amb atenció els deu fragments que sentireu a continuació i trieu la resposta correcta entre les quatre que es proposen per a cada fragment.

1. **a)** Concert per a solista.
b) Simfonia.
c) Sonata.
d) *Concerto grosso*.

2. **a)** Tenor.
b) Contralt.
c) Baríton.
d) Soprano.

3. **a)** Missa medieval.
b) Missa del Renaixement.
c) Missa del classicisme.
d) Cantata barroca.

4. **a)** *Big band*.
b) Cobla.
c) Banda simfònica.
d) Orquestra.

5. **a)** Cantata.
b) Oratori.
c) Missa.
d) Òpera.

6. **a)** Pavana.
b) Gallarda.
c) Motet.
d) Minuet.

7. **a)** Compàs binari.
b) Compàs ternari.
c) Compàs quaternari.
d) Compàs d'amalgama.

8. *a)* Cor de veus mixtes.
b) Cor de veus femenines.
c) Cor de veus masculines.
d) Cor de veus infantils.
9. *a)* Orquestra de corda.
b) Orquestra barroca.
c) Orquestra simfònica.
d) Conjunt de música alta.
10. *a)* Segle xx.
b) Barroc.
c) Classicisme.
d) Renaixement.

Exercici 2

[4 punts en total]

Aquest exercici consisteix en l'audició d'una peça musical que escoltareu dues vegades. Després d'un interval de quatre minuts, la tornareu a escoltar per tercer cop.

A) Anàlisi formal i estructural

[3 punts: 0,6 punts per cada qüestió; es descomptaran 0,1 punts per cada resposta incorrecta. Per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

Escolteu amb atenció la peça que sentireu a continuació, que figura en la llista d'obres que heu de conèixer, i trieu la resposta correcta a cada qüestió.

- El fragment que heu sentit comença amb una frase
  - de dotze compassos en compàs 3/4, tonalitat menor i començament tètic.
  - de dotze compassos en compàs 4/4, tonalitat major i començament anacrútic.
  - de setze compassos en compàs 4/4, tonalitat menor i començament tètic.
  - de setze compassos en compàs 3/4, tonalitat major i començament anacrútic.
- La frase inicial té l'encapçalament melòdic següent:
  -
  -
  -
  -
- La instrumentació d'aquesta primera frase és interpretada
  - per tota l'orquestra, i amb un èmfasi especial dels instruments de metall.
  - pels violoncels, subratllats per la tuba.
  - per una selecció d'instruments de fusta i metall, sense els de corda.
  - pels violins, les trompetes i els timbals.
- Després de la frase inicial, en ve una altra
  - amb el mateix caràcter de marxa lenta i tranquil·la, i amb la corda baixa com a protagonista.
  - de caràcter més apassionat, i amb els violins i els fagots com a protagonistes.
  - d'intens cromatisme, interpretada primer pels violoncels i repetida pels violins.
  - de gran expressivitat i amb dos períodes ascendants d'extensió diferent, el primer a càrrec dels violins i el segon a càrrec de la secció de vent.
- Quina estructura presenta el fragment que heu sentit?
  - A-B-A'-B'-A.
  - A-B-B'-A.
  - A-B-A-A'.
  - A-A'-B-B'-A.

B) Anàlisi estilística i contextual

[1 punt]

Redacteu un comentari breu sobre la peça que heu escoltat en què esmenteu el gènere al qual pertany, l'estil general en el qual s'inscriu, l'època en què es va compondre i el context cultural en què s'emmarca.

Exercici 3

[2 punts: 1 punt per cada qüestió]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions que es plantegen a continuació.

L'estudi del procés creador és dels més delicats. És impossible, efectivament, observar des de fora el desenvolupament íntim d'aquest procés. És inútil intentar seguir-ne les fases en el treball d'algú altre. És igualment difícil observar-se un mateix. En aquest cas, no obstant això, és només recorrent a la meva introspecció que tinc alguna possibilitat de guiar els meus passos en aquesta matèria essencialment voluble.

La majoria dels melòmans creuen que allò que dona impuls a la imaginació creadora del compositor és un cert trastorn emotiu, generalment designat amb el nom de *inspiració*.

No vull pas negar a la inspiració el paper eminent que se li atribueix en la gènesi que estudiem; vull afirmar, només, que aquesta inspiració no és de cap manera la condició prèvia de l'acte creador, sinó una manifestació secundària en l'ordre del temps.

Inspiració, art, artista, són paraules com a mínim difuses, que ens impedeixen de veure-hi clar en un camp on tot és equilibri i càlcul, on passa el buf de l'esperit especulatiu. És després, però només després, que vindrà aquest trastorn emotiu que es troba a la base de la inspiració i del qual es parla impúdicament, donant-li un sentit que ens molesta i que compromet la cosa mateixa. No és evident que aquesta emoció no és altra cosa que la reacció del creador que lluita amb aquest desconegut que de moment és només l'objecte de la seva creació fins que esdevingui finalment una obra? Baula a baula, malla a malla, el compositor ho anirà descobrint. Són aquesta cadena de descobriments i cada descoberta per si mateixa les que fan néixer l'emoció —reflex gairebé fisiològic, com la gana fa sortir la saliva—, aquesta emoció que segueix sempre, i de prop, les etapes del procés creador.

Igor STRAVINSKY. *Poètica musical*. Girona: Accent, 2008, p. 57 [Edició original en francès, 1942]

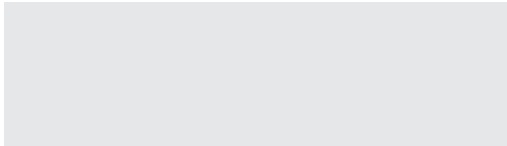
1. En aquest text, l'autor mostra un cert escepticisme en relació amb un concepte que la tradició romàntica havia considerat la condició fonamental de la creació artística. Quin és aquest concepte i per què Stravinsky diu que només és una «manifestació secundària en l'ordre del temps»?

2. Si el concepte de la qüestió anterior és tan sols una «manifestació secundària», quina és la veritable causa que, segons Stravinsky, posa en marxa el procés creatiu d'un compositor?

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans